

kan man ikke afvise, at det kan ske. Lokalnævnet kan ikke vide, om de advokater, der ved undersøgelser i retten beskikkes for såvel klager som indklagede, i den konkrete sag kan fremskaffe vidner eller andre nye oplysninger. Man kan vel heller ikke se bort fra, at afhøringer af de implicerede kan afsløre nuancer, som en rutineret dommer kan give i skriftlig form. Endelig er det ikke helt sjældent forekommende, at en part – efter at have hørt modpartens mundtlige udsagn – finder anledning til at ændre sin hidtidige forklaring, måske på grund af en detalje, som han for længst havde glemt.

Som medlem af et lokalnævn må man naturligvis ikke glemme, at der også er et hensyn at tage til den eller de indklagede polititjenestemænd, der måske helt uberettiget er blevet udsat for en kritik, som, hvis den var rigtig, kunne få konsekvenser for vedkommendes ansættelsesforhold eller avancement. Til gengæld må politirepræsentanterne heller ikke overse, at lokalnævnene kun får forelagt de ganske få tilfælde, hvor en politiforretning giver anledning til klage. Naturligvis er der kværlanter, ligesom der kan være klager, der af politiske eller andre grunde ønsker at lægge politiet for had. Men man er som lokalnævnmedlem nødt til som udgangspunkt at gå ud fra, at en borger, der gør sig den ulejlighed at indsende en skriftlig klage, mener klagen alvorligt.

Det er belastende for en polititjenestemand at have en klagesag verserende. Spørgsmålet er imidlertid, om det ikke ofte vil være i den indklagedes egen interesse, at en undersøgelse foretages i fuld offentlighed i retten. Det er min fornemmelse, at politioorganisationerne for så vidt er positivt indstillede over for sådanne undersøgelser – men med det udtrykkelige forbehold, at den indklagede polititjenestemand kommer til at afgive forklaring under sædvanligt vidneansvar. Det er naturligvis op til dommeren at afgøre i den konkrete sag, om den indklagede kan pålægges at udtale sig under strafansvar, men som *hovedregel* må det være tilfældet. Det følger af, at sagen er blevet oversendt til lokalnævnet, efter at politimesteren har skønnet, at der ikke er grundlag for at rejse sigtelse for strafbart forhold. I modsat fald ville der jo være blevet indledt en undersøgelse i strafferetsplejens former.

Modsvarende bør klageren også afgive forklaring under sædvanligt vidneansvar, således at han udsætter sig for straf, såfremt han fastholder en usandfærdig klage. Jeg har fra politiet hørt det synspunkt fremført, at en klager normalt må påregnes afhørt uden sædvanligt vidneansvar, idet han udsætter sig for en sigtelse for falsk anmeldelse, hvis hans klage viser sig at være grundløs. (Synspunktet er næppe rigtigt og måtte i så fald føre til, at enhver, der indgiver anmeldelse til politiet om et strafbart forhold, under den efterfølgende straffesag måtte afhøres som vidne uden straffeansvar). Anderledes ligger det naturligvis, hvis klagen udspringer af en episode, der har ført til, at der allerede er rejst sigtelse eller tiltale for strafbart forhold mod klageren (f.eks. overtrædelse af straffelovens § 119).

Når et lokalnævn afviser at iværksætte en undersøgelse, fordi sagen betragtes som *tilstrækkeligt oplyst* som ovenfor beskrevet, er der ingen ankeinstans, klageren kan henvende sig til. Man kan derfor ikke få efterprøvet, om det er i overensstemmelse med retsplejelovens regler at undlade at iværksætte en undersøgelse, fordi sagen ikke skønnes at kunne oplyses yderligere.

I København har lokalnævnet siden 1. oktober 1981 behandlet omkring 70 klagesager. Heraf er én blevet sendt til undersøgelse af statsadvokaten og én til undersøgelse ved retten. I begge tilfælde har der været tale om en enstemmig beslutning. Eller sagt på en anden måde: der er ikke i den pågældende periode iværksat en eneste undersøgelse mod politiets protest. De resterende sager er, med enkelte undtagelser, sluttet som »tilstrækkeligt oplyst« – i flere tilfælde, hvor påstand stod mod påstand, med dissens fra et mindretal.

Hvis man mener, at lokalnævnene har kompetence til at afvise at iværksætte undersøgelser, hvor påstand står mod påstand, med den begrundelse, at sagen ikke skønnes at kunne oplyses yderligere, kan man lige så godt drage konsekvensen og med det samme nedlægge lokalnævnene som klageorgan. En fastholdelse af den beskrevne praksis gør lokalnævnene til rene omsvøbsdepartementer. Man kunne spare både tid og kræfter ved at lade politiet selv bestemme, om man i særlige tilfælde ønskede statsadvokatens eller rettens bistand.